

CURSUS PUNTMAND VLECHTEN

Materiaal voor Manden vlechten van wilg.

Vlechtmateriaal: Een- en tweejarige tenen van de gewone wilg. (Salix Alba).
Meer gespecialiseerde mandenvlechters gebruiken de belgische gele of de franse rode wilg.
Amateurs gebruiken verse wilgentakken.
-Voordeel is de frisse kleur van de tenen en het werkt fijner en sneller.
-Nadeel is dat door het drogen het vlechtwerk losser komt te zitten.
De beteren gebruiken ook de gedroogde wilgentakken, die als ze worden gebruikt weer ongeveer 4 dagen tot 1 week (dat ligt aan de dikte van de takken) geweekt worden in water.

Hieronder zie je zo'n weekbak van een professionele manden vlechter. Ze worden daarin gekookt. Het duurt dan enkele uren en ze zijn weer soepel.

In het Historische OpenluchtMuseum in Eindhoven, nu EindhovenMuseum leggen we de wilgen in het riviertje de Tongelreep. De moeilijkheid is dan, dat ze elke dag even getest moeten worden of ze al soepel zijn. Het duurt 4, 5 of 6 dagen voor ze soepel zijn, afhankelijk van de dikte van de tenen.

LET OP: Ze moeten geheel onder water liggen, anders zijn ze niet te gebruiken.

LET OP: de tweejarige takken hebben zijtakjes, die er als ze nog vers zijn afgesneden moeten worden.

LET OP: Je kunt ook werken met verse wilgentenen, maar de krimp is veel groter als ze gaan drogen, dus de mand wordt wat losser van structuur. Het werkt wel lekkerder.

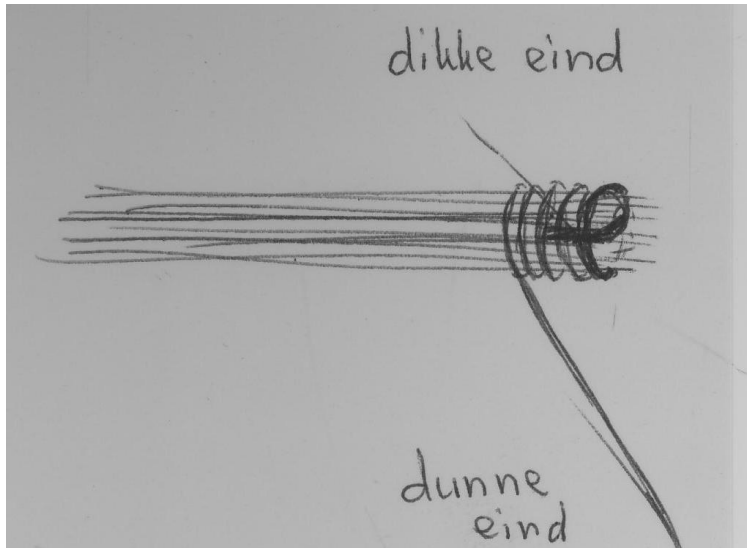
Werkmateriaal: Een scherp mes
Een priem en een klopijzer
En al is het niet prehistorisch: een snoeimes

LET OP: Een puntmandje maken is veel makkelijker dan een bodemmand maken, dus.....begin te oefenen met een puntmandje maken.

Stap 1.

- Zoek een oneven aantal 2 jarige wilgentenen uit en wikkel om het dikke eind een 1 jarige wilgenteen.
- Je zet het dikke eind van die teen vast, door hem te duwen intussen de dikke einden.
- Daarna wikkel je de teen zo strak mogelijk ongeveer 5 maal heel stevig om de dikke einden heen op onderstaande manier.

LET OP: Je moet nog een behoorlijk stuk dunne teen over hebben voor het vervolg.

LET OP: Zet de teen even vast op de een of andere manier.

Stap 2: Nu maak je een hulpstuk, Een hoepelachtige cirkel. Uiteraard van een wilgenteen. Deze zet je vast met ook wilgenteentjes.

LET OP: Hoe groter de cirkel is, hoe breder uiteindelijk de puntmand wordt.

Stap 3. Nu kun je het dunne eind verder gaan vlechten.

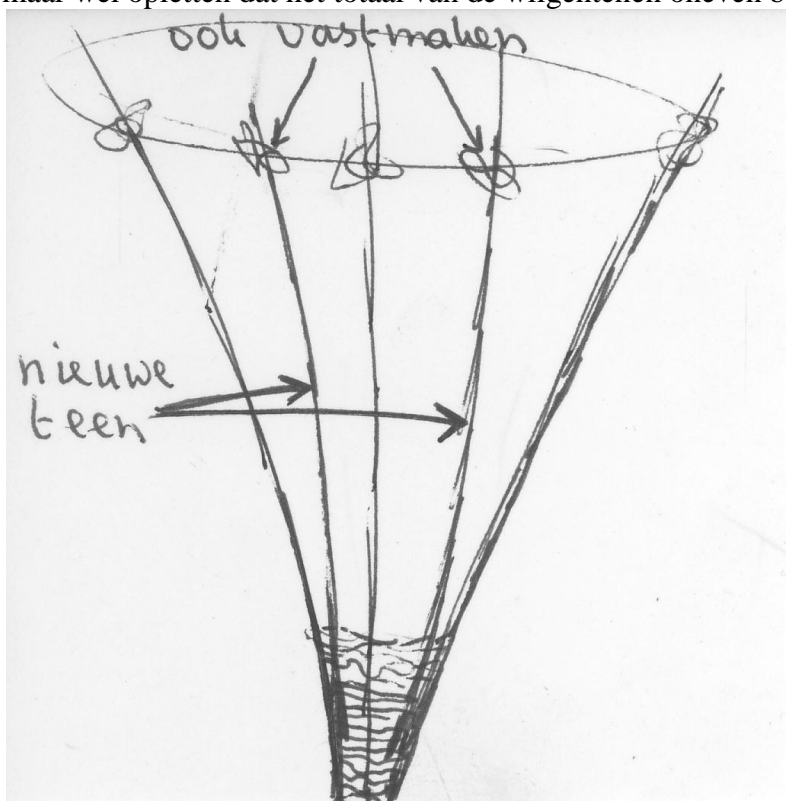
LET OP: Hoe strakker je het dunne eind steeds naar beneden trekt (of slaat met iets zwaars, misschien een klopijzer) tijdens het vlechten, hoe sneller wordt het mandje wat wijder. (en kan er dus wat meer in opgeborgen worden).

Hieonder zie je 3 mensen bezig een puntmandje te maken.

Stap 4. De grootste zorg is, de puntmand goed wijd te krijgen. Dat kan door de hoepelachtige cirkel goed naar beneden te trekken en de wilgentenen ook tijdens het vlechten naar beneden te trekken.

Stap 5. Moet de mand heel groot worden dan wordt de afstand van de wilgentenen, waarmee je bent begonnen, op een gegeven moment te groot. Je stopt er dan nieuwe wilgentenen erbij, helemaal rondom, maar wel opletten dat het totaal van de wilgentenen oneven blijft.

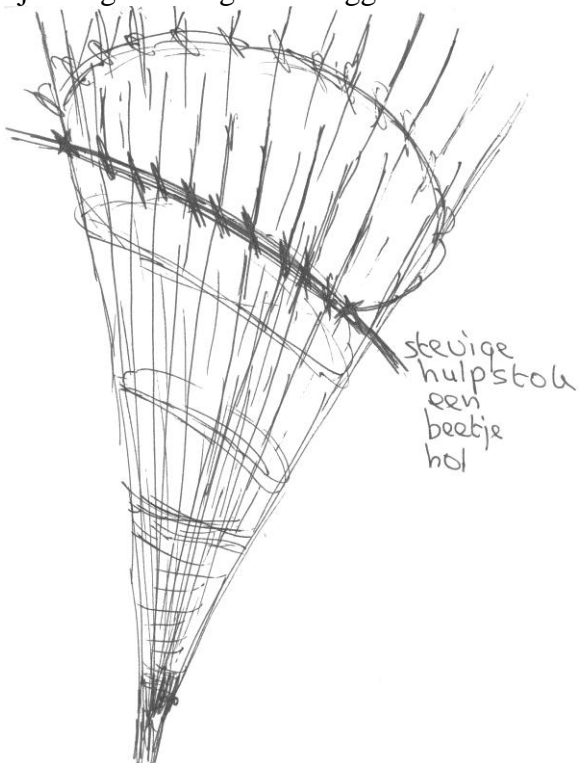
Deze nieuwe wilgentenen moet je ook aan de hoepel vastmaken.

Stap 6. Je moet nu beslissen hoe groot de mand moet worden. Waarschijnlijk is dat afhankelijk van het doel van gebruik.

Hieronder wordt het een draagmand, die op zichzelf niet zo zwaar mag zijn, omdat er ook nog bagage of zoiets in moet. Vandaar dat er expres stukken open gelaten worden.

Je kunt er ook een soort rugzak van maken. Maar dan moet een kant van de mand wat platter worden om fijner tegen de rug aan te liggen.

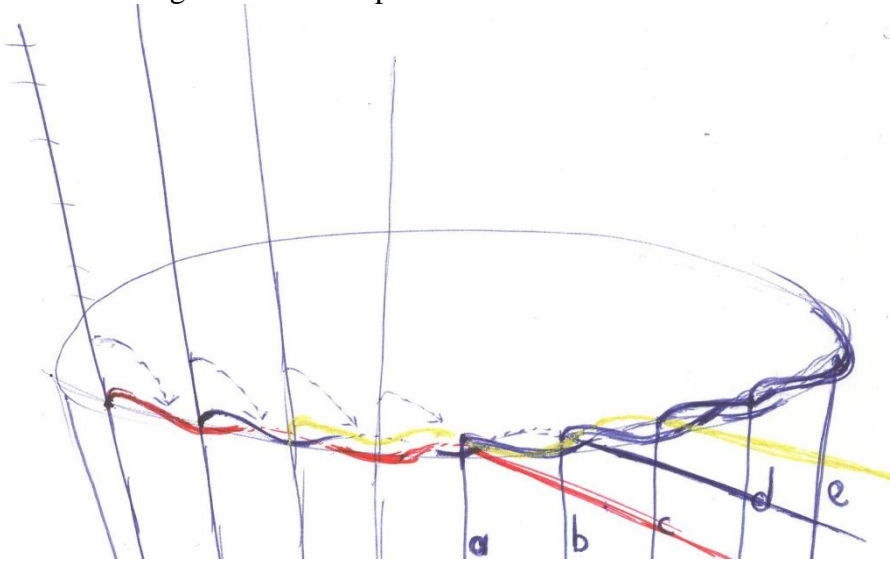

Ben je klaar met de vorm en de grootte die je wilt dan moet de rand afgewerkt worden.

DE BASIS RAND:

1. Knak alle wilgentenen op dezelfde hoogte om naar links (als je rechts bent) of naar rechts als je links bent. Een beetje ruimte houden voor alle rand – wilgentenen
2. Begin bij één teen.(a) Leg hem bij de rechter teen (b) voorlangs, bij de volgende rechter teen (c) achterlangs, bij de volgende teen (d) weer voorlangs, bij de volgende teen (e) weer achterlangs en bij de volgende teen (f) voorlangs. Klaar.
3. Teen b gaat voorlangs bij c, achterlangs bij d, voorlangs bij e, achterlangs bij f en voorlangs bij de volgende.
4. Zo ga je door tot je bijna rond bent. Duw de tenen zo veel mogelijk naar beneden voor de stevigheid.

Er staan nu nog 4 tenen rechtop.

5. De 3 na laatste teen (**rood** op de tekening) doe je voorlangs, achterlangs, voorlangs, en dan steek je hem onder teen **a** weer naar voren achterlangs en je steekt hem onder teen a weer naar buiten
6. de 2 na laatste teen (**blauw** op de tekening) doe je weer voorlangs, dan steek je hem naar achteren onder teen a, en dan steek je hem onder teen **b** weer naar voren
7. de 1 na achterste teen (**geel** op de tekening) doe je voorlangs, achterlangs onder **a** weer naar voren, voorlangs onder teen **b** weer naar achteren en achterlangs onder teen **c** weer naar voren
8. De laatste teen is de moeilijkste, maar ook de belangrijkste. Het zorgt n.l. dat alle einden vast komen te zitten en niet zo maar los kunnen komen.
De laatste teen steek je voorlangs onder **a** naar achteren,, steekt hem van achteren om **b** heen weer naar voren, steekt hem van voren om c heen weer naar achteren, steekt hem van achteren om **d** heen weer naar voren.

LET OP: heel strak aantrekken

9. Nu de uiteinden die uitsteken netjes afsnijden of -knippen met het mes of snoeimess.

SUCCES

Anneke Boonstra